

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

2016.gada Nebanku kredītētāju datu apkopojums

2017.gada 26.maijā

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Nebanku kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju statistika

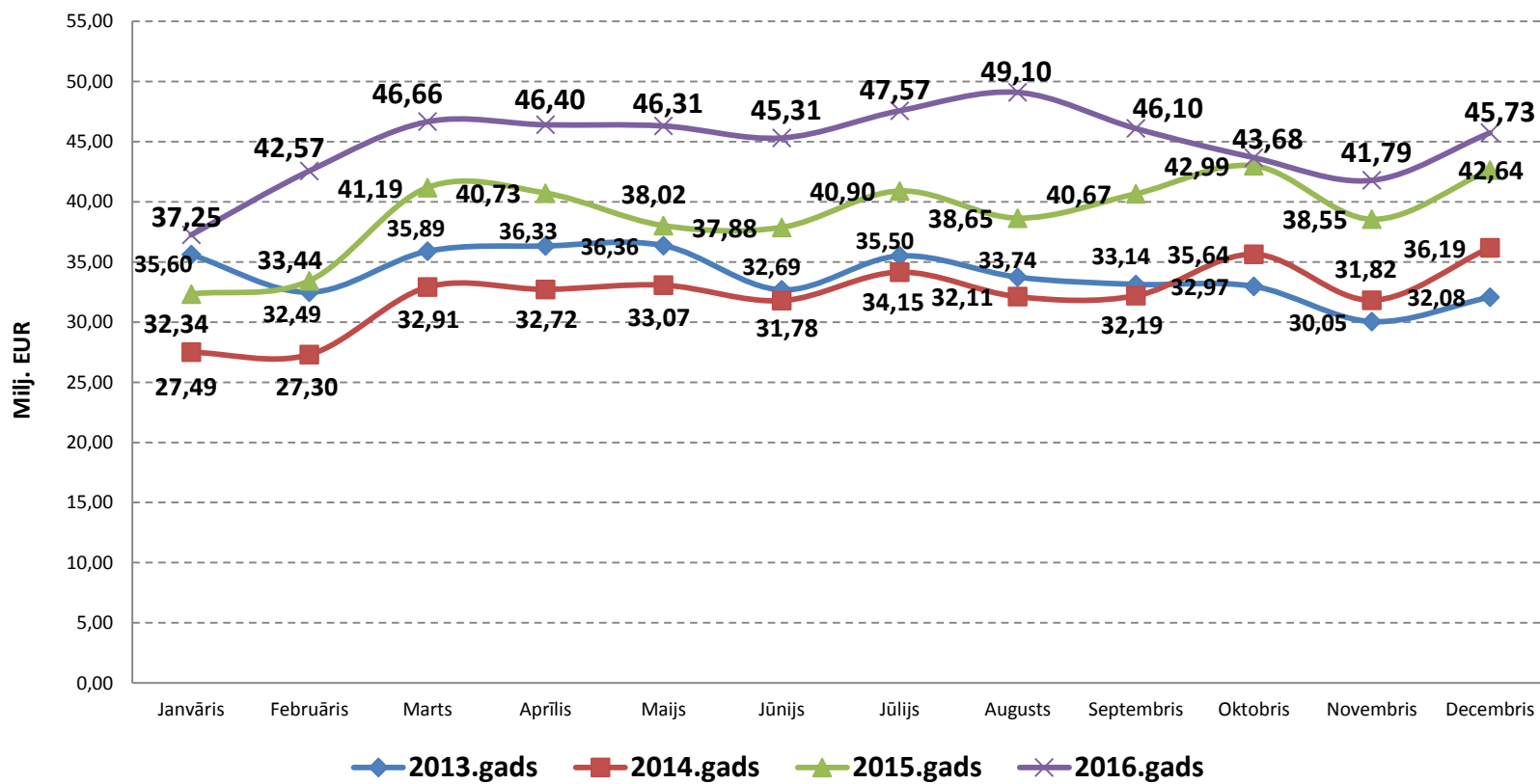
	2015. gada 31.dec.	2016.gada 31. dec.	Tirgus dalībnieku izmaiņas
Kapitālsabiedrības ar spēkā esošu licenci	57	58	+ 1 (1,75%)
Kapitālsabiedrības ar spēkā esošu licenci, kuras izsniedz jaunus aizdevumus	57	57	+ / - 0
¹ Distances kredītu sniedzēji	19	20	+ 1 (5,26%)
¹ Patēriņa kredītu sniedzēji	19	21	+ 2 (10,53%)
¹ Kredītu pret kustamas lietas ķīlu sniedzēji	19	18	-1 (-5,26%)
¹ Hipotekāro kredītu sniedzēji	13	12	-1 (-7,69%)
¹ Līzīngā un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredītu sniedzēji	15	15	+ / - 0

¹ Sabiedrību skaits, kas 2015.gadā un 2016.gadā konkrētajā kredīta veidā izsniegušas jaunus aizdevumus.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

No jauna izsniegto kredītu apjoms pa mēnešiem 2013-2016.gadi (milj.EUR)

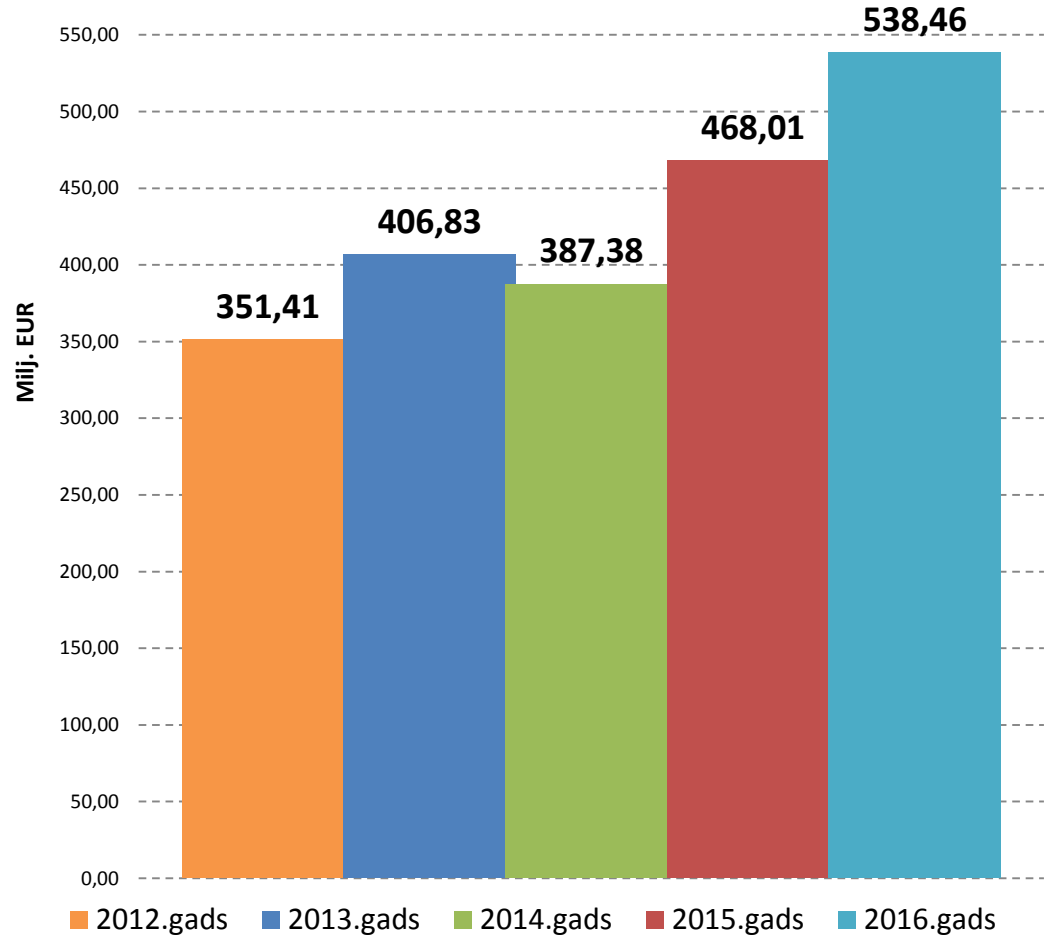

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

- 2016.gads – veiksmīgākais Nebanku kredītdevējiem no jauna izsniegto kredītu apjomā.
- 2016.gadā kopumā no jauna izsniegti kredīti par 538,46 milj. EUR, kas salīdzinājumā ar 2015.gadu ir par 70,45 milj. EUR jeb 15,05% vairāk. Savukārt salīdzinājumā ar 2014.gadu pieaugums ir par 151,08 milj. EUR jeb 39,00%.

No jauna izsniegto kredītu apjoms 2012-2016.gadi (milj. EUR)

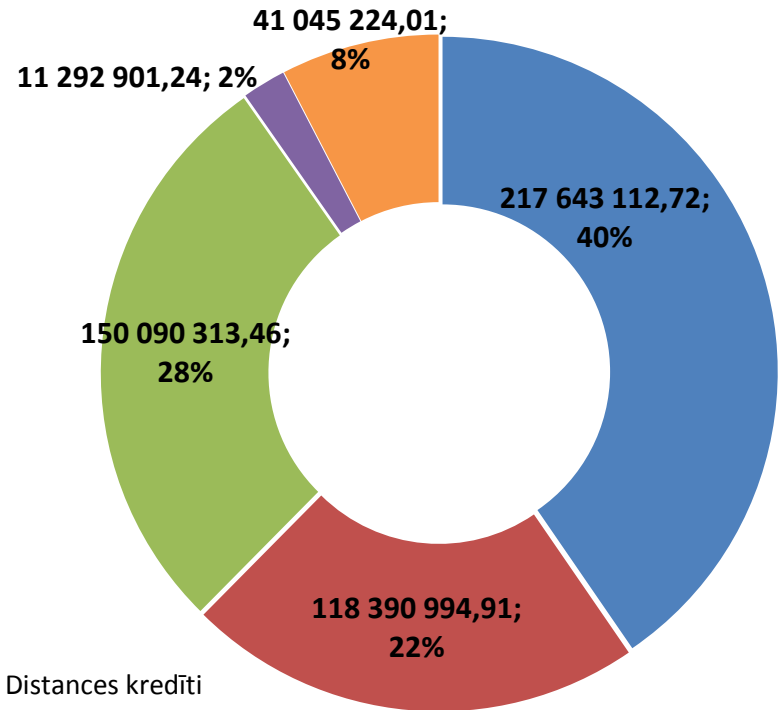
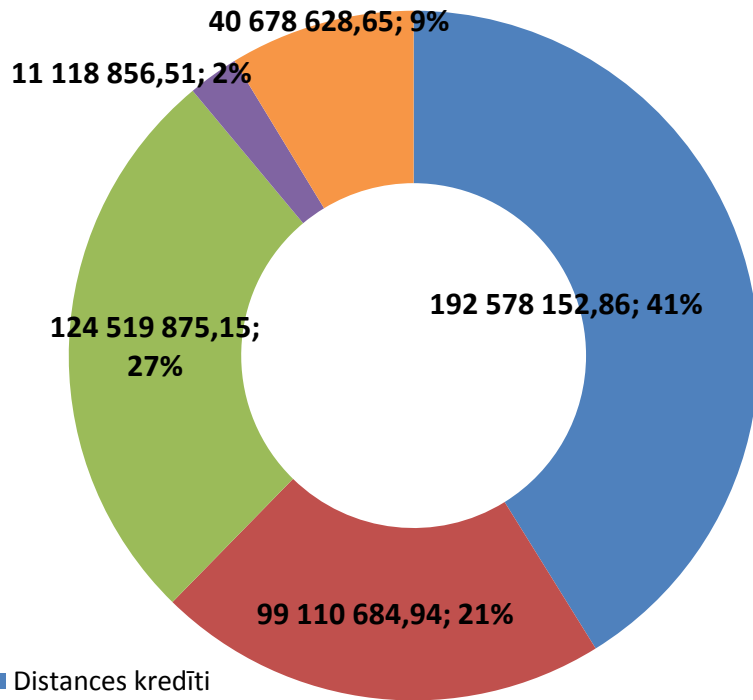

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

No jauna izsniegtie kredīti pa kredītu veidiem 2015. un 2016.gados (EUR un īpatsvars procentos)

2015.gads

2016.gads

- Distances kredīti
- Patēriņa kredīti
- Līzings un citi ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināti kredīti
- Hipotekārie kredīti
- Kredīti pret kustamas lietas ķīlu

- Distances kredīti
- Patēriņa kredīti
- Līzings un citi ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināti kredīti
- Hipotekārie kredīti
- Kredīti pret kustamas lietas ķīlu

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

No jauna izsniegto aizdevumu skaita un apjoma izmaiņas pa kredītu veidiem 2014-2016.gadi

Kredīta veids	2014.gads kopā		2015.gads kopā		2016.gads kopā		2016.gadā salīdzinājumā ar 2014.gadu		2016.gadā salīdzinājumā ar 2015.gadu	
	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	kredītu skaita izmaiņas %	summas izmaiņas %	kredītu skaita izmaiņas %
Distances kredīti	144 169 402	790 802	192 578 153	882 011	217 643 113	865 361	50,96%	9,43%	13,02%	-1,89%
Patēriņa kredīti	91 191 631	291 034	99 110 685	296 360	118 390 995	324 936	29,83%	11,65%	19,45%	9,64%
Līzings, noma un citi ar TL nodrošināti kredīti	105 259 741	16 540	124 519 875	17 143	150 090 313	16 694	42,59%	0,93%	20,54%	-2,62%
Hipotekārie kredīti	8 363 373	933	11 118 857	1 098	11 292 901	1 229	35,03%	31,73%	1,57%	11,93%
Kredīti pret kustamas lietas ķīlu	38 400 683	702 622	40 678 629	691 212	41 045 224	646 525	6,89%	-7,98%	0,90%	-6,47%
NEBANKU SEKTORS KOPĀ	387 384 831	1 801 931	468 006 198	1 887 824	538 462 546	1 854 745	39,00%	2,93%	15,05%	-1,75%

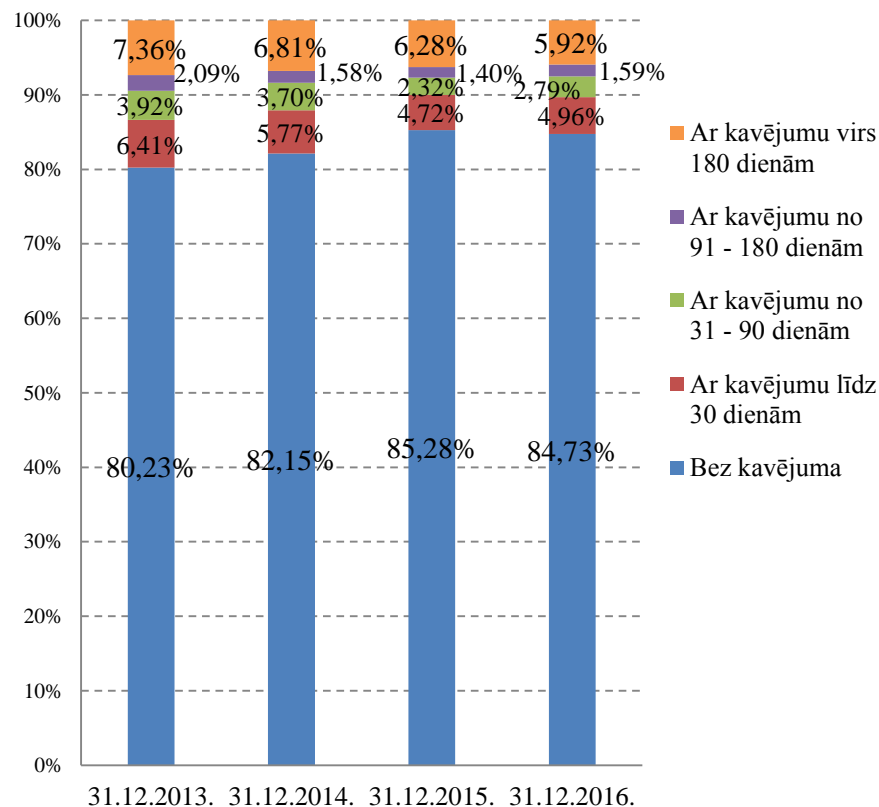
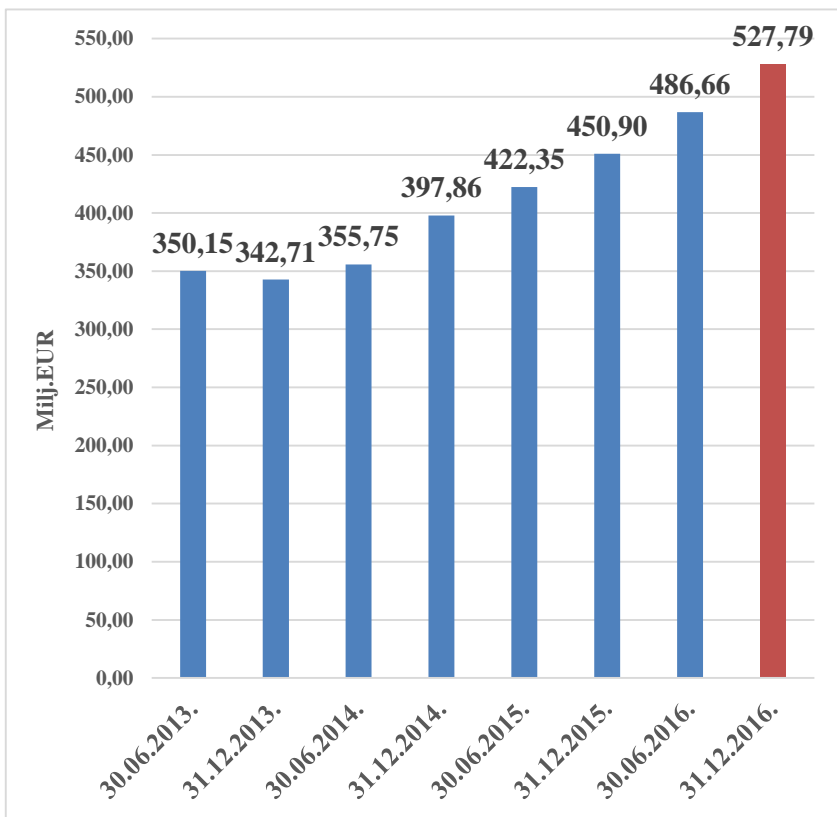

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Kopējais kredītportfelis un tā kvalitāte

**Kopējais izsniegto kredītu portfeļa
apjoms palielinās, uz 2016.gada
31.decembri pārsniegts pusmiljards EUR**

**Kopējā kredītportfeļa kvalitāte
2016.gada nogalē salīdzinājumā ar
2015.gadu ir pasliktinājusies**

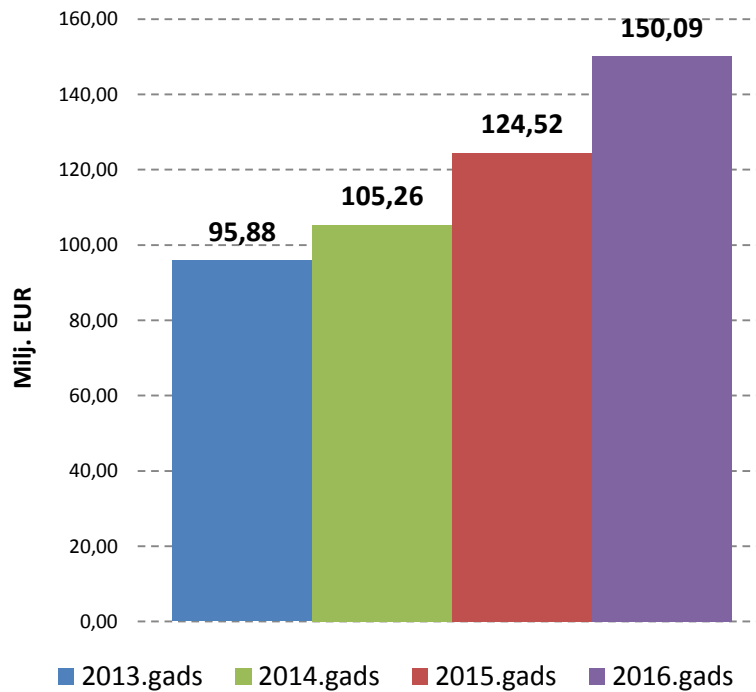

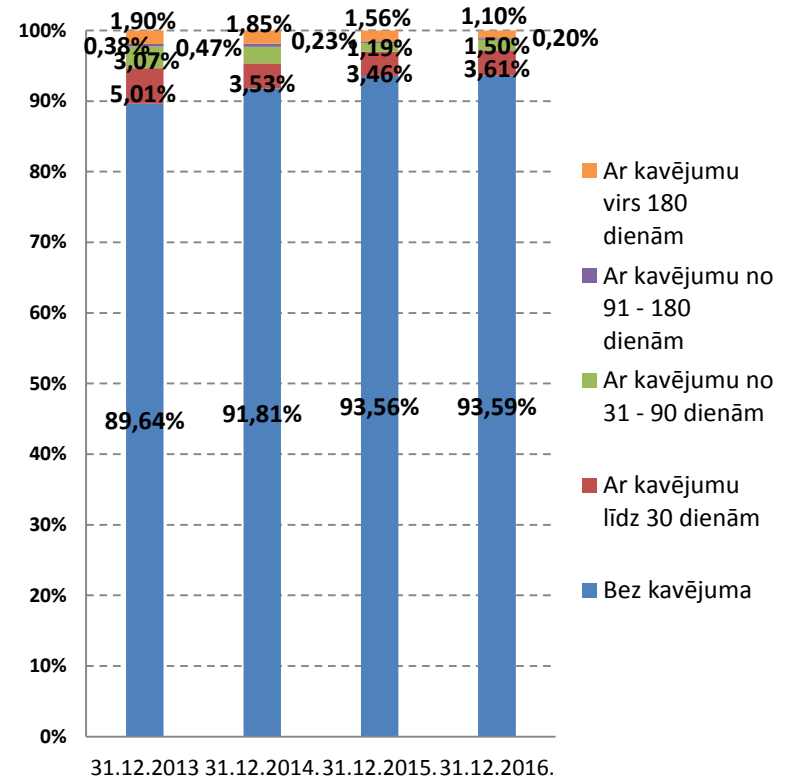
Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Lizinga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošinātie kredīti

Palielinās no jauna izsniedzamo kredītu apjomi

Saglabā labāko kredītu kvalitāti no visiem kredītu veidiem

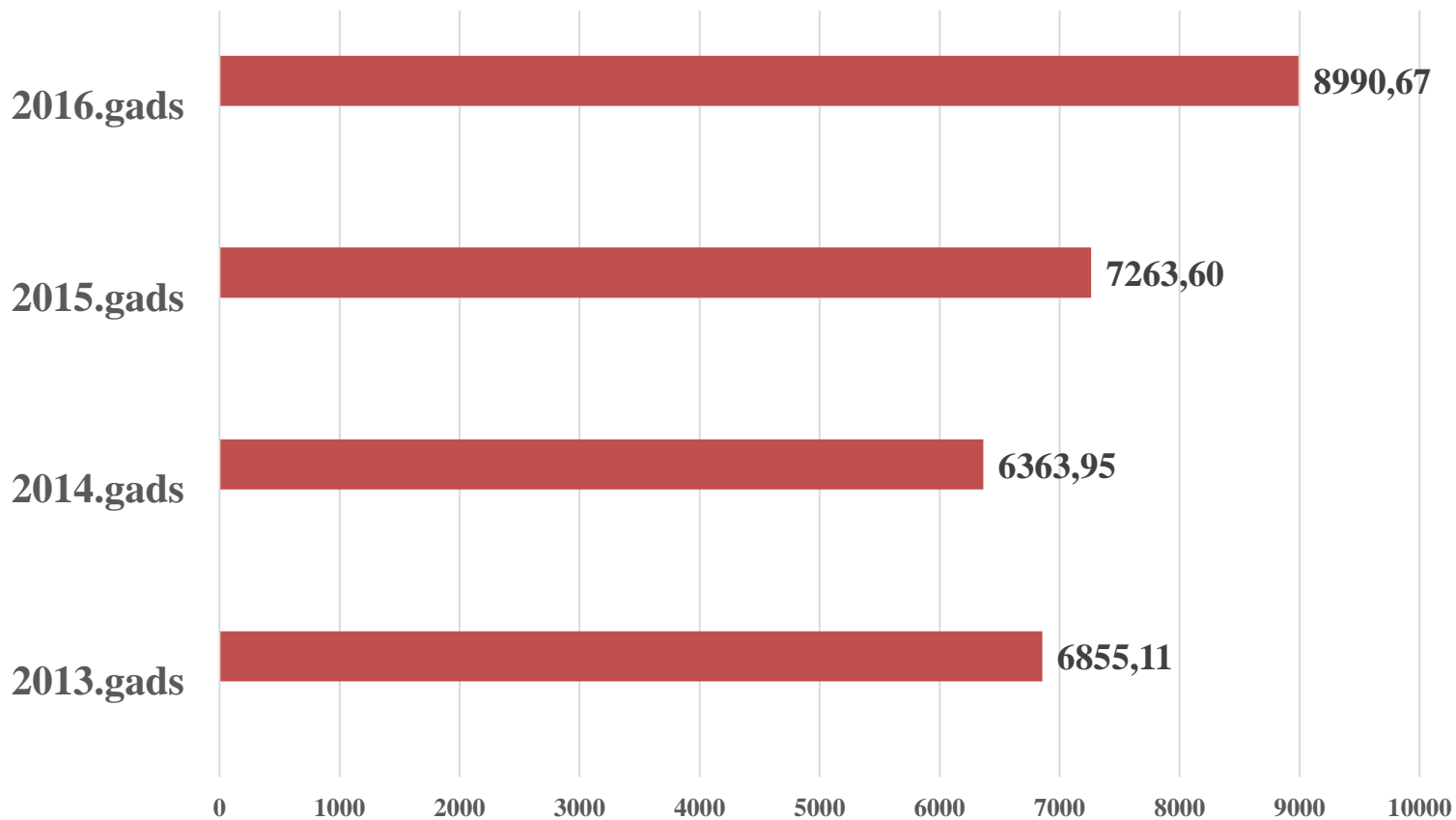

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Viena no jauna noslēgtā Lizinga darījuma vidējā summa (EUR) 2 gadu laikā palielinājusies par **41,27%**

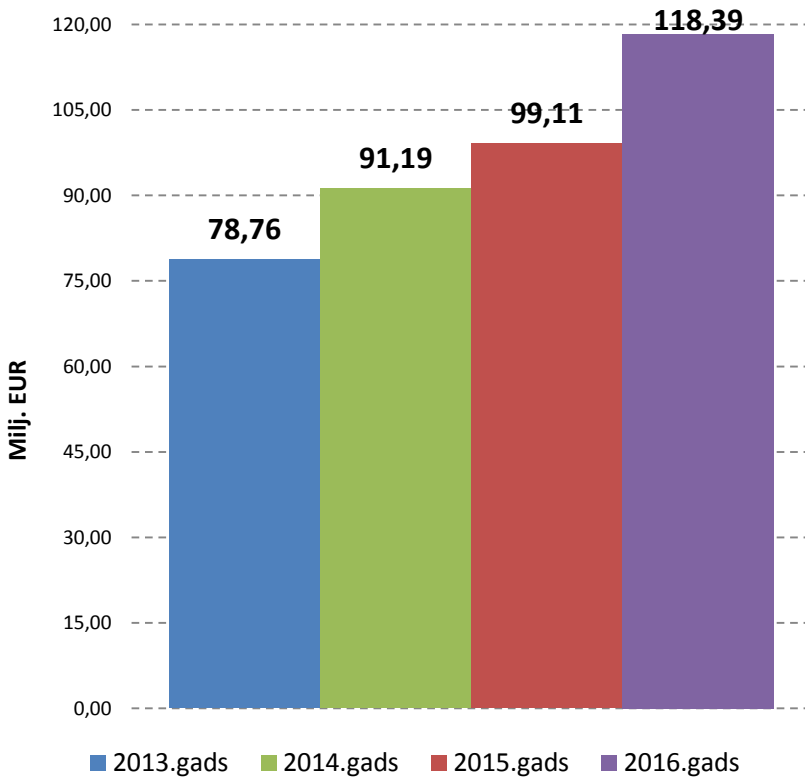

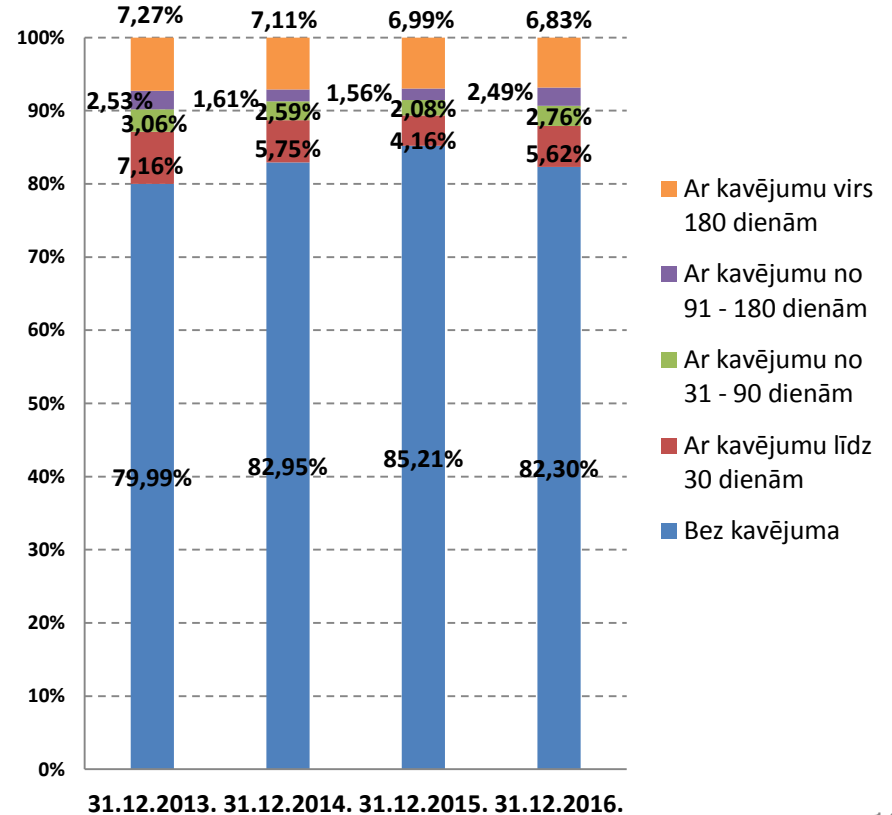
Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Patēriņa kredīti

**Būtisks no jauna izsniegto kredītu
apjoma pieaugums 2016.gadā
(+19,45%)**

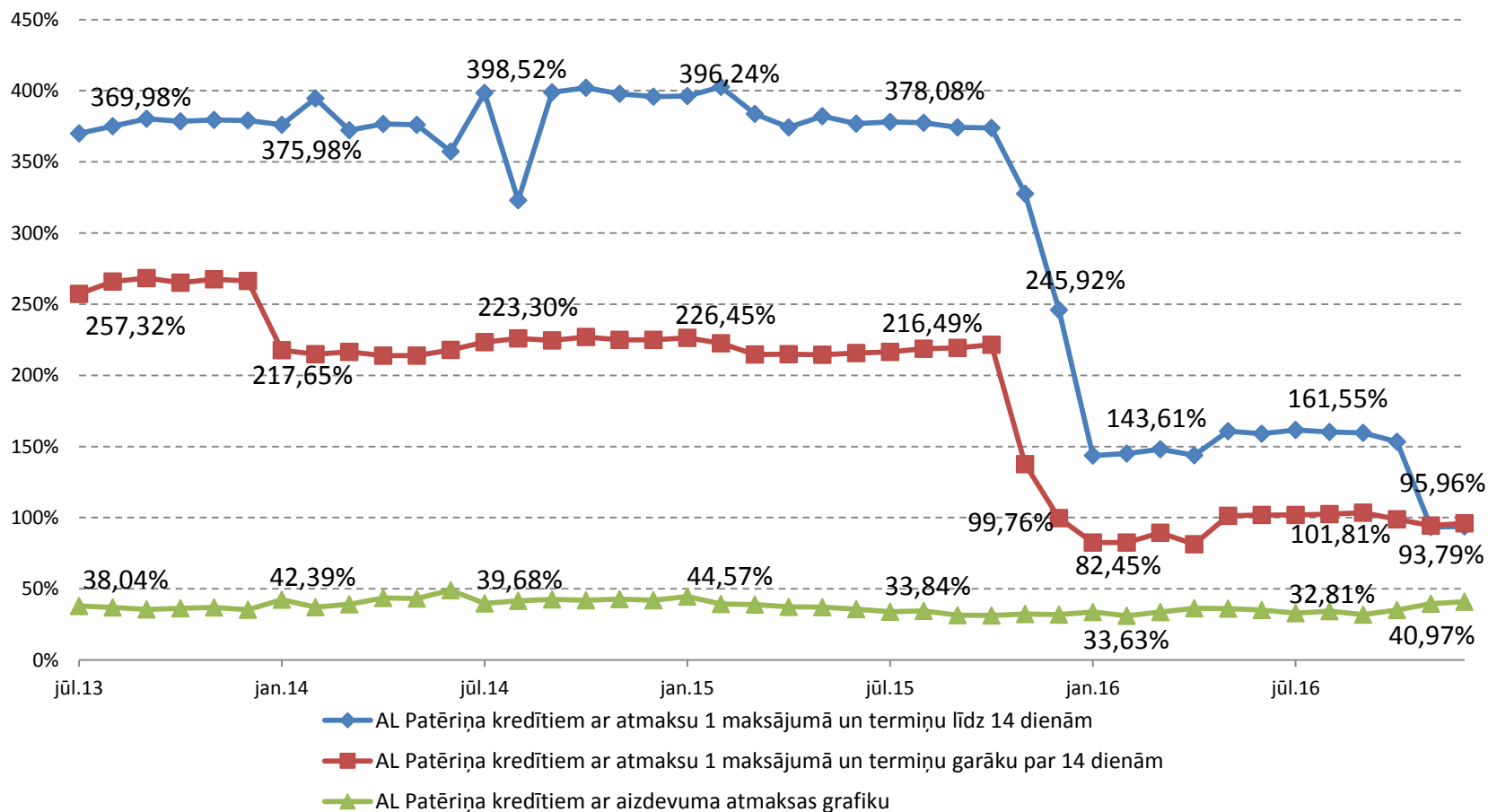
**Otrā labākā maksājumu
disciplīna nebanku kredītētāju
sektorā**

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Patēriņa kredītu procentu likmes īstermiņa aizdevumiem, 2016.gada 1.janvārī stājoties spēkā kredītu kopējo izmaksu ierobežojumam, ievērojami samazinājušās

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Distances kredītu veidi un no jauna izsniegto Distances kredītu skaita un apjoma izmaiņas 2016.gadā pret 2015.gadu

Distances kredīti dalījumā pa atmaksas veidiem	2015.gads kopā		2016.gads kopā		2016.gadā salīdzinājumā ar 2015.gadu		2016.gadā salīdzinājumā ar 2015.gadu	
	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	skaita izmaiņas %
Bez maksas izsniegtie distances kredīti	27 172 280	150 662	17 981 968	94 978	-9 190 312,50	-55 684	-33,82%	-36,96%
Distances kredīti ar atmaksu 1 maksājumā	113 444 122	612 294	122 106 259	615 193	8 662 137,29	2 899	7,64%	0,47%
Ar aizdevuma atmaksas grafiku un/vai beztermiņa (kredītlinijas)	51 961 751	119 055	77 554 886	155 190	25 593 135,07	36 135	49,25%	30,35%
Kopā	192 578 153	882 011	217 643 113	865 361	25 064 959,86	-16 650	13,02%	-1,89%

**Ievērojami samazinājies bez
maksas/procentiem izsniegto
distances kredītu skaits un apjoms**

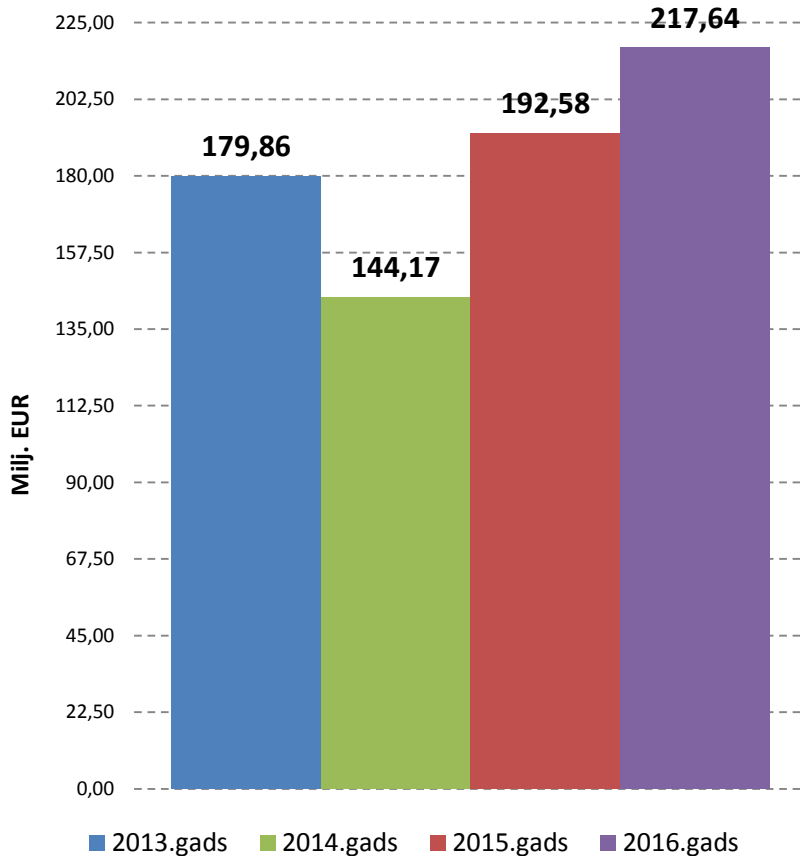
**Patērētāji tiek piesaistīti konkrētam
kredītdevējam ar ilgtermiņa
aizdevumu ar atmaksas grafiku vai
kredītliniju**

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Distances kredītu portfelis un portfeli esošo kredītu maksājumu disciplīna

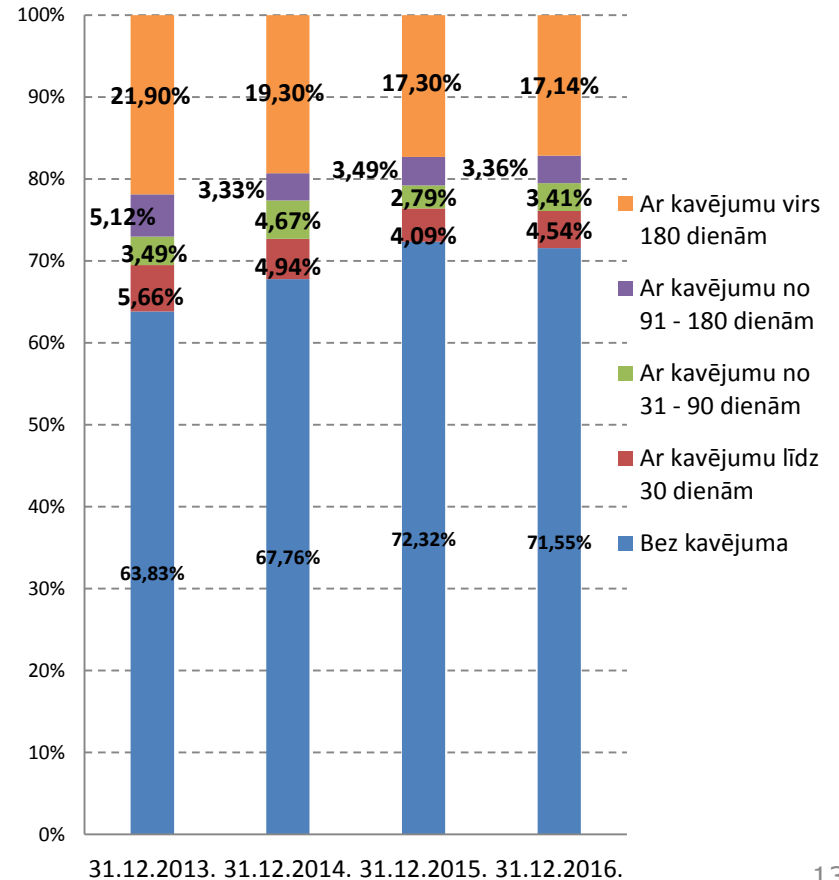
Distances kredītu izsniegšana pirmo reizi
pārskatu sagatavošanas vēsturē ir
pārsniegusi 200 milj. EUR viena gada laikā

Uz 31.12.2016

Bez kavējumiem – 71,55%

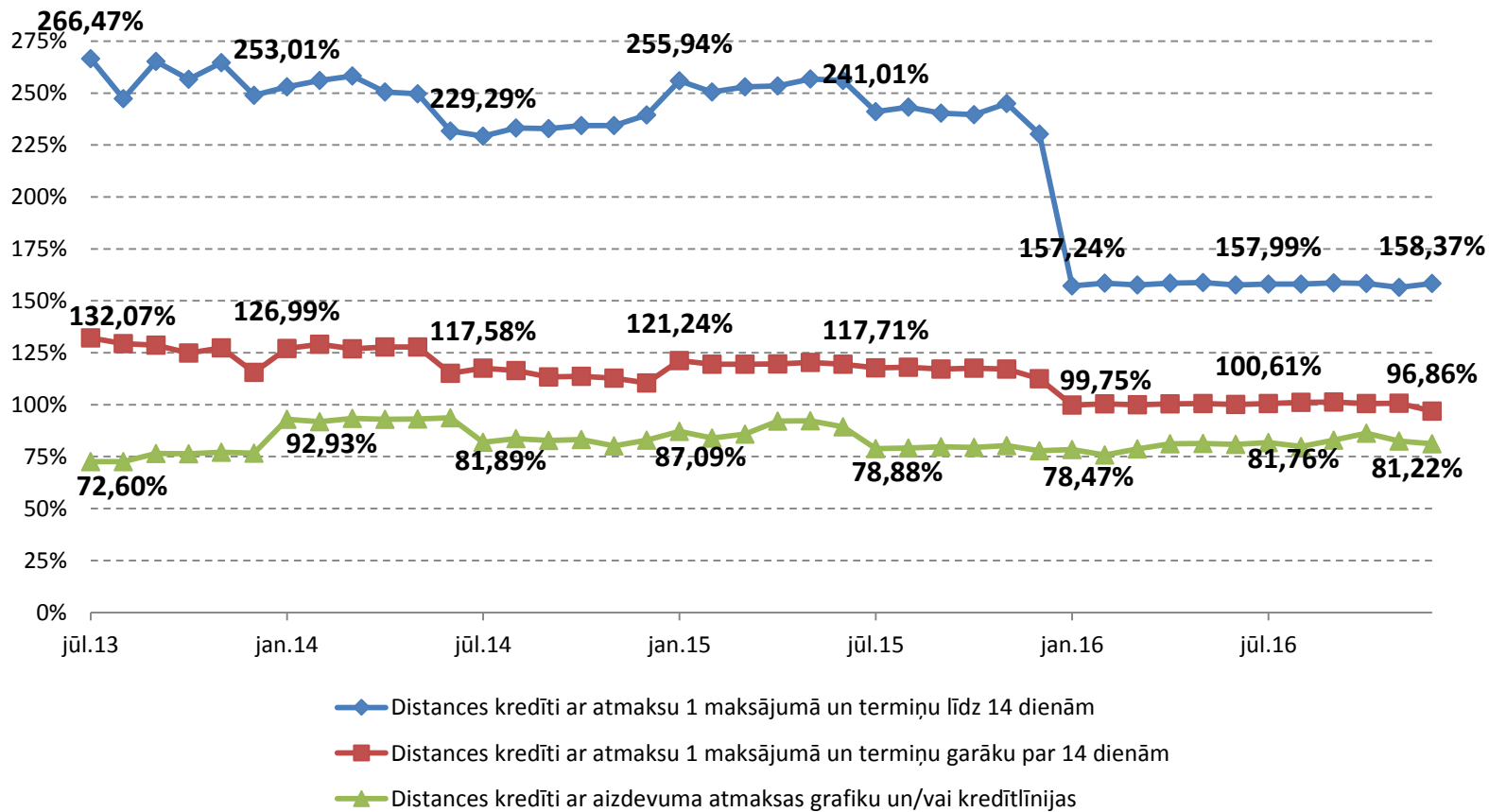
Ilgstoši – virs 180 dienām kavē 17,14%

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Distances kredītu procentu likmes

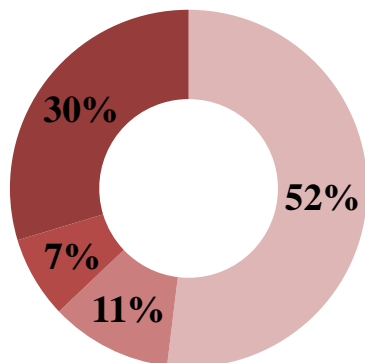

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

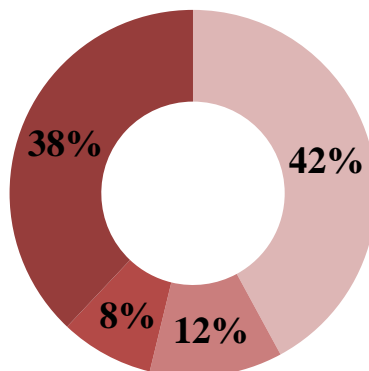
Distances kredītu ar atmaksu vienā maksājumā pagarinājumi

2014.gada 31.decembrī

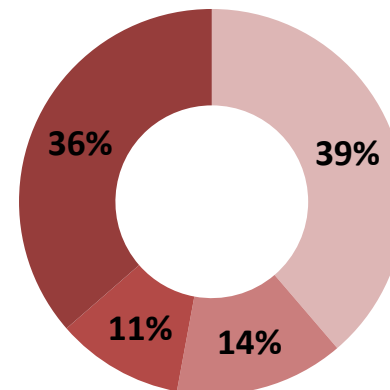
- Bez pagarinājuma
- Pagarināti 1 reizi
- Pagarināti 2 reizes
- Pagarināti 3 un vairāk reizes

2015.gada 31.decembrī

- Bez pagarinājuma
- Pagarināti 1 reizi
- Pagarināti 2 reizes
- Pagarināti 3 un vairāk reizes

2016.gada 31.decembrī

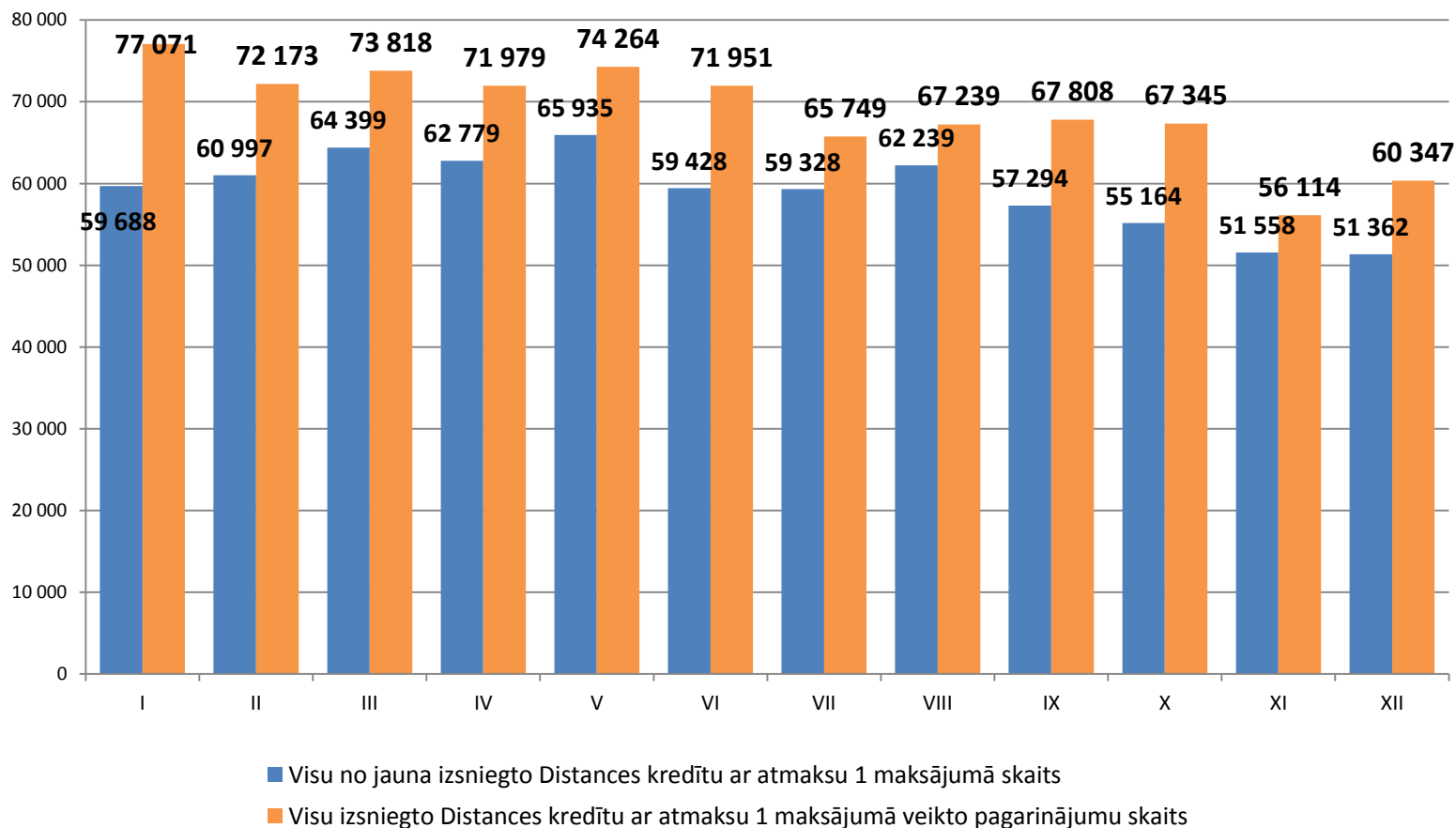

- Bez pagarinājuma
- Pagarināti 1 reizi
- Pagarināti 2 reizes
- Pagarināti 3 un vairāk reizes

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā izsniegšana un pagarināšana 2016.gadā

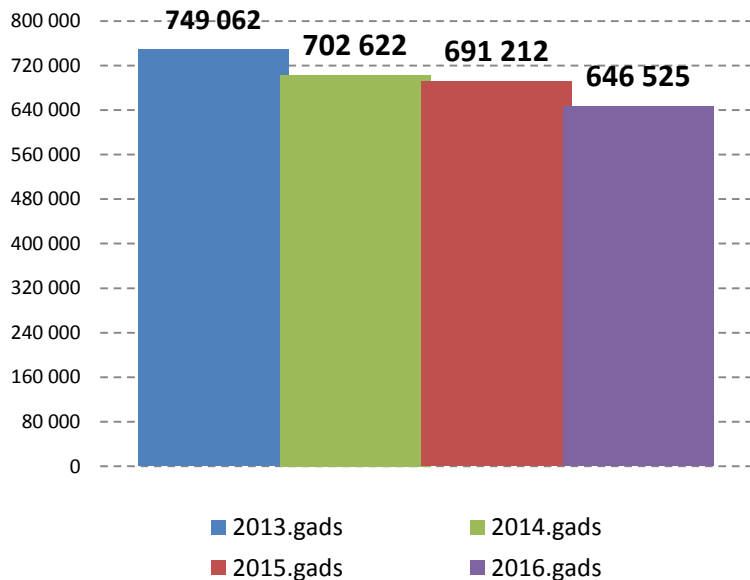

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

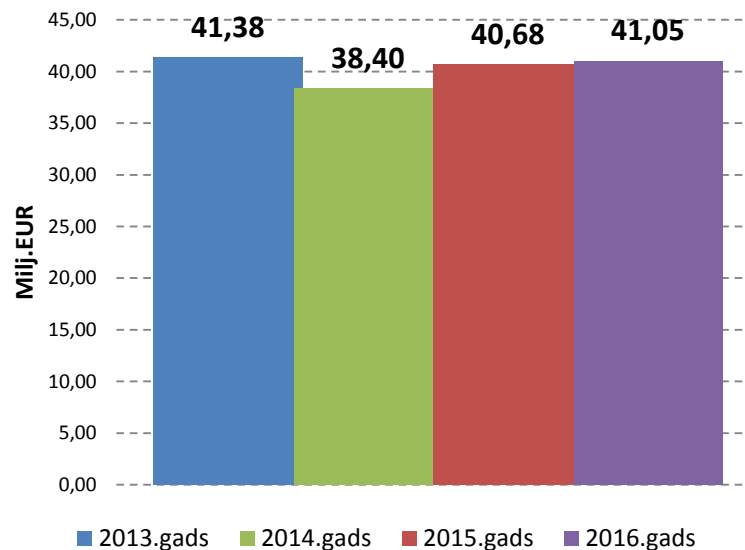
Kredīti pret kustamas lietas ķīlu

No jauna izsniegto Kredītu pret kustamas lietas ķīlu skaits 2013-2016.gads

**Darījuma skaitam
vienmērīga samazinājuma
tendence**

No jauna izsniegto Kredītu pret kustamas lietas ķīlu apjoms 2013- 2016.gads (milj. EUR)

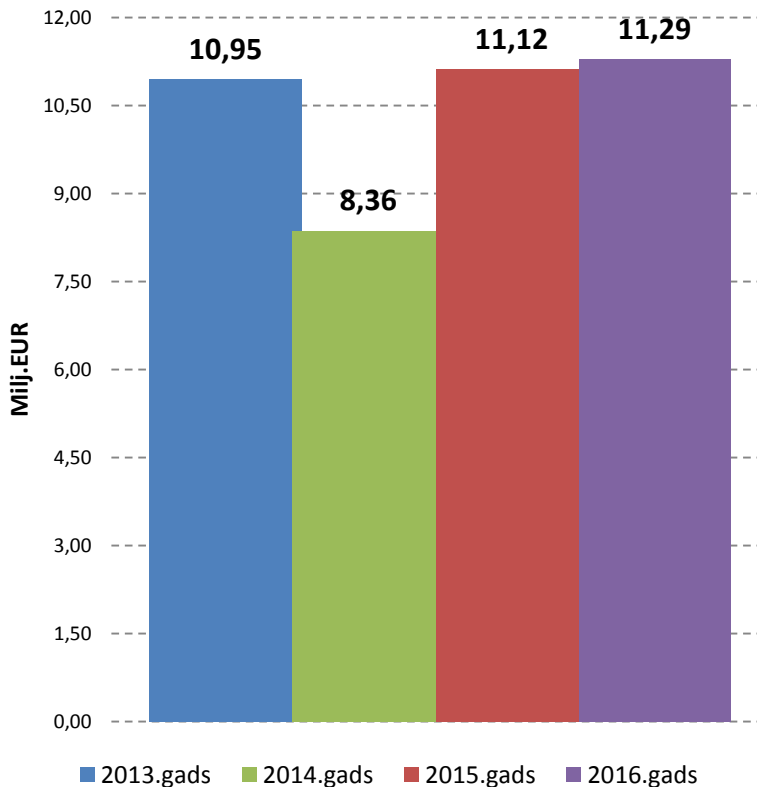
**Jauno aizdevumu
izsniegšanas apjomos
maznozīmīgas izmaiņas**

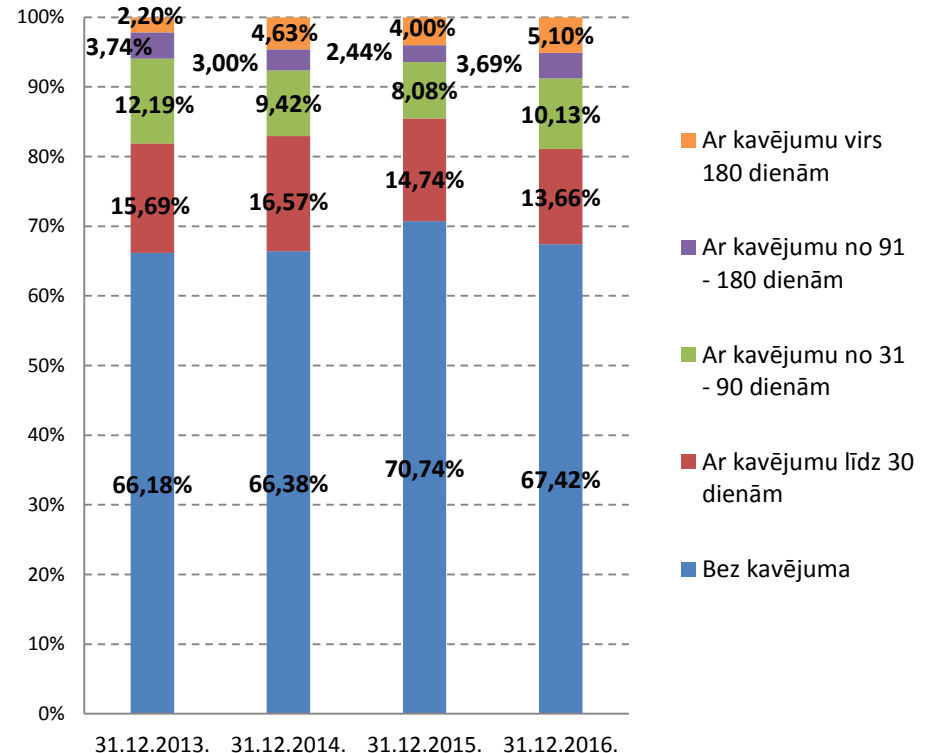
Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Hipotekārie kredīti

**2016.gadā izsniegts tikai par
0,17 milj. EUR jeb 1,53%
vairāk nekā 2015.gadā**

**Pasliktinājusies portfeļa
kvalitāte, pieaugot
kavējumiem sākot ar 31 dienu**

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Kopsavilkums

- Samazinājies no jauna noslēgto darījumu kopējais skaits
- Palielinājās no jauna izsniegto aizdevumu apjomi
- Palielinājās Nebanku kredītdevēju administrētais kredītportfelis- 527,79 milj.EUR.
- PTAL grozījumu ietekme - patēriņa un distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā procentu likmes samazinājušās.
- Palielinājušās procentu likmes Patēriņa un Distances kredītiem ar aizdevuma atmaksas grafiku, kā arī kredītiem pret kustamas lietas ķīlu
- Distances kredītiem:
  - ievērojami samazinājies bez maksas/procentiem izsniegto kredītu skaits un kopējais apjoms,
  - klienti tiek piesaistīti aizdevumiem ar atmaksas grafiku un/vai kredītlīnijām
- 61 % Distances kredīti ar atmaksu vienā maksājumā uz 2016.gada 31.decembri bija pagarināti vismaz 1 reizi

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Komercprakses uzraudzība

- Īpaša uzmanība - distances kreditēšanas pakalpojumu reklāmas
- **11** administratīvās lietas:
  - 3 lietās pārkāpumi novērsti labprātīgi;
  - 3 lēmumi, piemērojot soda naudu 11825 EUR;
  - 5 lietās - aicinājums turpmāk ievērot prasības
- Kopējo kredīta izmaksu ierobežojumi – 4 rakstveida apņemšanās, 8 lēmumi (naudas sodi kopumā 211 000 EUR)
- **31** preventīvās uzraudzības lieta - viedoklis par plānoto reklāmas kampaņu, atsevišķu reklāmu konceptu atbilstību
- **88** konsultācijas

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Komercprakses uzraudzība

Būtiskākie pārkāpumi:

- Bezatbildīgas aizņemšanās veicināšana (loterijas, dāvanas);
- Noklusēta informācija par kredīta izmaksām (reklāma rada iespaidu, ka izdevīgs kredīts pieejams visām precēm, uz visiem termiņiem);
- Nav sniegta pilnībā atbilstoša informācija par reprezentatīvo piemēru (neatbilstoša skaitliskā informācija, iztrūkst kāda no izmaksu pozīcijām, nav salasāms/uztverams);
- Distances līgumos maksājumi nav sadalīti proporcionāli līguma termiņam, kā arī procentu un pamatsummas apmēram ne retāk kā reizi mēnesī (*sāc atmaksāt ar 3 mēnesi*);
- informācija par Gada procentu likmi - vismaz tikpat viegli uztveramā veidā kā jebkuru procentu likmi vai citu līdzvērtīgu skaitlisko informāciju par kredīta izmaksām!

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Neatbilstošu reklāmu piemēri 1

Bezatlīdzības aizņemšanās veicināšana

Zīmols Aizdevumu veidi Kā tas strādā? Jautājumi un atbildes Kontakti Blogs

Zīmols Lieldienu loterija

Aizņemies un piedalies loterijā
Laimē 1 no 5 planšetdatoriem!

Uzzini vairāk

Piemērots sods 3500 EUR

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Neatbilstošu reklāmu piemēri 2

Reklāmā sniegta informācija par kredīta izmaksām, bet nav iekļauts reprezentatīvais piemērs.

Nosaukums
INTERNĒTA VEIKALS

sadarbībā ar

Zīmols
Labākas Tavām priekšmetiem...

PIEDĀVĀ ĪPAŠAS CENAS, SAMAZINĀTA % LIKME

Produkts	Cena
Samsung SM-G920 Galaxy S6 32GB black sapphire Mobile telefoni	€ 26.14*
Nikon Coolpix P610 Red Fotokameras	€ 18.89*
Philips 32PFT4100/12 LED televizori	€ 13.43*
Bosch MES 25A0 Sulu spiedes	€ 3.34*

*Cena norādīta nemot pret izīstāt. 1 mēneša maksājums uz 24 mēnešiem

Izteikts aicinājums finanšu pakalpojumu sniedzējam turpmāk neizplatīt kreditēšanas pakalpojuma reklāmas, kuras nesatur reprezentatīvo piemēru.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Kredītu starpnieku reģistrācija

- No **2017.gada 1.marta** - kredīta starpniekiem un kredīta starpnieku pārstāvjiem, kas piedāvā «hipotekāros» kredītus, ir jābūt reģistrētiem PTAC
- pašlaik reģistrēti 2 starpnieki (2 iesniegumi izskatīšanā)

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Paldies Lūdzu jautājumus!

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Latvija 100
ES ESMU LATVIJA

Baiba Vītoļiņa

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktore

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010

Tālrunis: 67388624

E-pasts: Baiba.Vitolina@ptac.gov.lv

Mājaslapa: www.ptac.gov.lv

Seko mums: twitter.com/PTACgovLV

<https://www.facebook.com/ptacgovlv/>